

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 238/2025-5

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], toho času v [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 108PP/38/2024 a proti postupu Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 6Tos/167/2024 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. apríla 2025 domáha preskúmania postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 108PP/38/2024 a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6Tos/167/2024 týkajúcom sa jeho žiadosti o podmieňené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý aktuálne vykonáva. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti namieta prietahový postup krajského súdu v sťažnostnom konaní, ktorý má dopad na jeho práva, a to predovšetkým na právo na spravodlivý proces, keďže až po doručení sťažnostného rozhodnutia začína plynúť nová zákonná lehota na podanie ďalšej žiadosti o podmieňené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti poukázal aj na to, že oba sudy nerozhodli o jeho žiadosti o podmieňené prepustenie v zákonnej lehote do 60 dní od podania žiadosti a v ich konaní tak dochádza k prietahom, v dôsledku ktorých sa oddiaľuje doba na podanie novej/ďalšej žiadosti o podmieňené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

2. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti a predovšetkým zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ 4. júna 2024 podal na okresnom súde žiadosť o podmieňené prepustenie z výkonu

trestu odňatia slobody, ktorý aktuálne vykonáva. Okresný súd svojím uznesením sp. zn. 108PP/38/2024 z 22. augusta 2024 podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku zamietol sťažovateľom podanú žiadosť. Krajský súd uznesením sp. zn. 6Tos/167/2024 z 24. februára 2025 zamietol sťažovateľom podanú sťažnosť, ktorú podal proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 108PP/38/2024 z 22. augusta 2024, ako nedôvodnú. Okresný súd doručoval uznesenie krajského súdu sp. zn. 6Tos/167/2024 z 24. februára 2025 oprávneným osobám od 8. apríla 2025 a sťažovateľovi ho doručil 24. apríla 2025.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

3. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatie na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 108PP/38/2024 a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6Tos/167/2024 pri rozhodovaní o jeho žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

4. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonávaným dôkazom. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predĺžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

5. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj názor (IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04, IV. ÚS 102/05, I. ÚS 174/2017, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 404/2024), v zmysle ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd sťažnosť odmietne, vychádzajúc pritom z účelu týchto práv, ktorých spoločným menovateľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba

domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/05, IV. ÚS 404/2024). Inými slovami, ústavný súd poskytuje ochranu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo, alebo k jeho porušeniu dochádza (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, I. ÚS 22/01, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05, IV. ÚS 404/2024). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

6. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v čase podania ústavnej sťažnosti ústavnému súdu (24. apríla 2025) bolo už konanie o žiadosti sťažovateľa o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody právoplatne skončené, keď 24. apríla 2025 mu bolo doručené uznesenie krajského súdu sp. zn. 6Tos/167/2024 z 24. februára 2025 (ktoré okresný súd doručoval sťažovateľovi a prokurátorovi od 8. apríla 2025), v dôsledku čoho tak ani už nemôže dochádzať k porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a jeho ústavnej sťažnosti pre jej aktuálnu zjavnú neopodstatnenosť nemožno vyhovieť, a teda je bez významu ju prijímať na ďalšie konanie.

7. Podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje inak (o naostatok uvedené alternatívy v prípade sťažovateľa nejde). Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

8. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

9. V dôsledku záverov uvedených v skoršom obsahu tohto odôvodnenia (vo výsledku odsek 6) ústavný súd konštatuje zrejmu bezúspešnosť uplatňovania nároku na ochranu ústavnosti podanou ústavnou sťažnosťou, preto nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa, čo by bolo vzhľadom na skôr uvedené okolnosti bezvýsledné a na rozhodnutí o žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu by to nemohlo nič zmeniť (obe skôr citované podmienky podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde musia byť splnené súčasne). Sťažovateľom uplatnenej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom teda ústavný súd nevyhovел (bod 1 výroku tohto uznesenia).

10. V nadväznosti na okolnosti uvedené v predchádzajúcom odseku ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde, teda z dôvodu, že návrh na začatie konania je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34

alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu